

LUNDS
UNIVERSITET

Nationella forskarskolan i historiska studier

Årsberättelse för Nationella forskarskolan i historiska studier verksamhetsåret 2016-2017

Administration

Ledningsgrupp

Forskarskolans ledningsgrupp har haft följande sammansättning under läsåret:

Verksamhetsansvarig var Hanne Sanders (30 %). Administratör var Barbro Bergner (50 %). Bitr. studierektor var Maria Småberg (60 %). Utbildningskoordinatorer var Hans Wallengren (30%) och Kajsa Brilkman (50%). Studierektor var Svante Norrhem. Stefan Nyzell förordnades som ansvarig för forskarskolans självvärdering 1 februari-30 september 2016 (20 %).

I enlighet med en av HT-fakulteterna tillsatt beredningsgrupps förslag, beslöt prefekten vid Historiska institutionen Henrik Rosengren att utse Hanne Sanders till verksamhetsansvarig 20170201- 20190731.

Samarbetsråd

Ledamöter från samarbetshögskolorna var Hanne Sanders (verksamhetsansvarig), Svante Norrhem (studierektor), Wiebke Kolbe och Yvonne Maria Werner från Lunds universitet (Ulrika Holgersson och Johan Östling har varit ersättare), Maria Sjöberg och Christer Ahlberger från Göteborgs universitet (Göran Malmstedt och Lars Hermanson har varit ersättare), Ulla Rosén från Linnéuniversitetet (Hans Hägerdal har varit ersättare), Kekke Stadin från Södertörns högskola (Norbert Götz har varit ersättare), Mats Greiff från Malmö högskola (Bodil Liljefors-Persson har varit

ersättare). De ersattes 1 februari 2017 av Johan Lundin och ersättare Thomas Småberg.

Doktorandrepresentanter var Rikard Einegard, Malmö högskola (t.o.m. 11 oktober 2016) och Magnus Bergman, Malmö högskola (fr.o.m. 11 oktober 2016); Martina Böök, Linnéuniversitetet; Emma Severinsson, Lunds universitet; Johanna Thorelli, Göteborgs universitet och Josefin Hägglund, Södertörns högskola.

Från ledningsgruppen har även Maria Småberg, Hans Wallengren och Kajsa Brillman deltagit i samarbetsrådets möten.

Under hösten 2016 samlades samarbetsrådet till ett möte den 14 september i anslutning till det internationella internatet på Bäckaskog slott och den 10 november på Historiska institutionen i Lund. Under våren 2017 samlades samarbetsrådet till ett möte den 25 januari i anslutning till PM-internatet på Stiftsgården Åkersberg i Höör samt den 24 april till ett arbetsmöte på Historiska institutionen i Lund.

Doktorander

Vid läsårets början hade forskarskolan 32 aktiva (14 kvinnor och 18 män) doktorander finansierade av forskarskolan. Av dessa var 17 (7 kvinnor och 10 män) placerade vid Lunds universitet, 4 (varav 1 kvinna och 3 män) vid Malmö högskola, 5 (varav 3 kvinnor och 2 män) vid Göteborgs universitet, 4 (varav 2 kvinnor och 2 män) vid Linnéuniversitetet, samt 2 (varav 1 kvinna och 1 man) vid Södertörns högskola. Av dessa antogs 1 med start HT 2016 (varav 1 man) med placering vid Lunds universitet. Den nye doktoranden antogs i ämnet antikens kultur- och samhällsliv.

Även fakultetsanställda doktorander inom forskarskolesamarbetet erbjöds möjlighet att delta i forskarskolans verksamhet. Totalt 7 (varav 3 kvinnor och 4 män) fakultetsanställda doktorander kom på så sätt att utgöra en del av gruppen nyantagna doktorander HT 2016. Räknas de inom forskarskolan deltagande fakultetsanställda doktoranderna på respektive läsosäte in erbjöd forskarskolan under verksamhetsåret 2016-2017 aktiviteter för sammanlagt 81 doktorander.

Sedan VT 2012 finansieras biträdande handledare för doktorander anställda av forskarskolan i de fall dessa inte kommer från doktorandens egen institution. Under det aktuella läsåret

finansierade forskarskolan 34 biträdande handledare. I tre fall har biträdande handledare hämtats från hemmainstitutionen (varav 1 i Lund och 2 i Växjö) och bekostats då av respektive institution.

Dialogmöten

Varje termin arrangerar forskarskolan dialogmöten för att förbättra kommunikationen med doktorandkollektivet och med samarbetsparterna vid HT-fakulteten i Lund. Dialogmöten hölls med doktoranderna den 3 oktober och 21 mars och med samarbetsparterna vid HT-fakulteterna den 28 november och 6 april. Under mötena informerade ledningsgruppen om det pågående arbetet och om planerna för framtiden. Doktoranderna och samarbetsparterna framförde frågor och idéer och diskuterade framtiden.

Kursutbud

För doktorander i forskarskolans verksamhet är deltagande i kurserna *Historisk teori* (7,5 hp) och *Historiska problem* (7,5 hp) en förutsättning för att räknas som en aktiv deltagare i samarbetet.

Historiska problem, 7,5 hp.

Under HT 2016 erbjöd forskarskolan kursen *Historiska problem* (7,5 hp) för nyantagna doktorander inom forskarskolesamarbetet. Kursen syftade till att ge kunskap om vilka aktuella frågor som ställs i historisk forskning. Kursen utgick från pågående forskning vid respektive lärosäte inom forskarskolesamarbetet. Kursdeltagarna besökte under loppet av kursen dessa lärosäten och deltog i där anordnade seminarier och föreläsningar. Kursen har för avsikt att också spegla breddningen av FS och några av de nya ämnena representerades i föreläsningar och seminarier. I Göteborg hölls föreläsningar och seminarier på tema medeltiden, känslornas historia, arkeologi och antiken. I Lund presenterades tidigmodern historia, konsthistoria och historiedidaktik. I Malmö diskuterades modern historia, muntlig historia och mänskliga rättigheter. I Växjö presenterades historiebruk inom historia och arkeologi samt postkoloniala studier. Vid Södertörn diskuterades samtidshistoria, global historia och idéhistoria. Sammanlagt deltog 8 doktorander i kursen. Hanne Sanders var kursansvarig. Lärare från samarbetshögskolorna undervisade.

Teorikursen, 7,5 hp.

Under VT 2017 erbjöd forskarskolan *Teorikurs* (7,5 hp). Kursen syftade till att kursdeltagarna dels skulle utöka sina historieteoretiska kunskaper och fördjupa sin analytiska reflexion över det egna avhandlingsarbetet, dels skulle höja sin generella forskningskompetens och historievetenskapliga allmänbildning. Sammanlagt 8 doktorander från forskarskolesamarbetet deltog och 2 doktorander från ämnen utanför forskarskolesamarbetet (mediehistoria, Lunds universitet och historia, Umeå universitet). Lärare på kursen var Maria Sjöberg (Göteborgs universitet) och Yvonne Maria Werner (Lunds universitet).

Under VT 17 erbjöds även en temakurs:

Att se ytans djup: vardagsliv och samhällsordning 1600–1800, 7,5 hp.

Kursen diskuterade utifrån nyare internationell kulturhistorisk forskning relationen mellan vardagslivets många aspekter och samhällets ordningar. Kursen hade ingångar från olika håll i ljuset av våra svenska historiediscipliner. Från ett idéhistoriskt perspektiv undersöktes frågan om förhållandet mellan å ena sidan olika individers känslor och begär och å andra sidan (upplevda) behov av samhällelig ordning. Från ett historiskt perspektiv undersöktes frågan om vardagslivets sociala praktiker som skapande, återskapande och utmaning av ordningar: i hushållet, i det framväxande sällskapslivet, i gatubilden, etc. Fokus låg på manifestationer och utmaningar av ordningar, och aktuella ingångar för analyserna var begrepp som kropp, genus, social kategorisering, men även konsumtion, seende och iscensättning. Genom att slutligen sätta lokala praktiker och förhållningssätt i relation till en global ekonomisk och social utveckling förankrades de två perspektiven i en större ekonomisk-historisk process.

Sammanlagt deltog 10 doktorander varav 2 doktorander från ämnen utanför forskarskolesamarbetet (historia och arkeologi, Stockholms universitet). Lärare på kursen var Leif Runefelt (Södertörns högskola) och Christopher Collstedt (Lunds universitet). Kursperioden var 2 maj-2 juni med internat 15-16 maj, 1-2 juni.

Introduktion, internat och temadagar

Den 6 september 2016 arrangerades en introduktionsdag i Lund för de nyantagna doktoranderna inom forskarskolesamarbetet. Sammanlagt 7 doktorander presenterade under dagen kortfattat sin avhandlingssidé. Huvudhandledarna var också inbjudna. Doktoranderna Katarzyna Herd och Johannes Ljungberg berättade om doktorandlivet. Totalt var 19 personer närvarande under hela eller delar av dagen.

Forskarskolan arrangerar två internat varje läsår. Ett höstinternat i september och ett PM-internat i januari där de under höstterminen nyantagna doktoranderna presenterar avhandlings-PM.

Höstinternatet ägde rum den 14-16 september 2016 på Bäckaskog Slott. Sammanlagt presenterade 16 doktorander papper. Temat för internatet var internationalisering och internationell publicering. Doktoranderna presenterade papper på engelska utifrån att de skulle skriva för en tänkt internationell läskrets. Alla textdeltagare erbjöds av den anledningen möjlighet till språkgranskning. Särskilt inbjudna internationella gäster var: Stuart Carroll (York University), Lucy Sackville (York University), Hugo Service (York University); Martina Kessler (Universität Bielefeld), Dorothy Sue Cobble (Rutgers University, Kerstin Hesselgren professor 2016). Gästerna kommenterade texterna och deltog i en paneldiskussion som handlade om internationell publicering. Därutöver höll Hugo Service och Lucy Sackville föredrag om sin forskning. Sammantaget deltog 50 personer under hela eller delar av internatet.

PM-internatet ägde rum 25-27 januari 2017 på Stiftsgården Åkersberg där de 8 nyantagna doktoranderna och 1 doktorand från föregående generation presenterade sina avhandlings-PM. Vi hade även en presentation av forskarskolans självvärdering samt temadiskussioner i smågrupper om ämnena transnationell historia, stånd/klass, temporalitet, materialitet, historiebruk, andrafiering och kroppen. Därutöver hade vi doktorandmöte, handledarmöte och ett möte om UKÄ-utvärderingen. Sammantaget deltog 59 personer under hela eller delar av internatet.

Under läsåret 2016/17 arrangerade forskarskolan inga **temadagar**.

Forskarskolan arrangerade två **workshops** under verksamhetsåret.

Den 10 februari 2017 arrangerade doktoranden Jessica Jarhall (Malmö Högskola) en workshop om historiekultur vid Malmö Högskola. Sammanlagt deltog 7 doktorander från Malmö Högskola, Linnéuniversitetet, Linköpings universitet, Högskolan i Jönköping och Karlstad universitet. Även 5 seniora forskare från Malmö Högskola, Linnéuniversitetet, Linköpings universitet och Högskolan i Jönköping deltog. Marianne Sjöland höll i en föreläsning.

Den 16 mars 2017 arrangerade doktoranderna Emma Severinsson (Lunds universitet) och Martina Bөөk (Linnéuniversitetet) en workshop på temat kläder/mode som språk och uttryck. Sammanlagt deltog 7 doktorander från Lunds universitet, Linnéuniversitetet, Göteborgs universitet och Uppsala universitet. Därutöver deltog 4 seniora forskare från Uppsala universitet, Örebro universitet, Södertörns högskola och Linnéuniversitetet som föreläsare och kommentatorer.

Nätverksarbete – Skrivbordsbyten

Forskarskolan arrangerade ett antal nätverksskapande aktiviteter:

Skrivbordsbyten

Forskarskolans skrivbordsutbyte innebär att de deltagande doktoranderna får möjlighet att vistas två veckor på en historisk institution vid ett annat lärosäte i Norden och på så vis bredda sig utanför forskarskolesamarbetet. Utbytet bygger på att doktorander byter skrivbord med varandra, vilket innebär att de under vistelsen använder en annan doktorands skrivbord och på så sätt kommer in i doktorandmiljön på institutionen. Våren 2017 ägde skrivbordsbytet rum mellan den 6-17 mars med totalt 10 deltagande från Lunds universitet (2 deltagare), Göteborgs universitet (2 deltagare), Södertörns högskola (1 deltagare), Stockholms universitet (1 deltagare), Köpenhamns universitet (1 deltagare), Åbo akademi (1 deltagare) och Universitetet i Reykjavik (2 deltagare). Doktoranderna gästade Lunds universitet, Uppsala universitet, Stockholms universitet, Umeå universitet, Köpenhamns universitet, Oslo universitet, Åbo akademi och universitetet i Reykjavik.

För första gången arrangerade forskarskolan även ett skrivbordsbyte med Universität Bielefeld som ett led i vår internationella satsning. Mellan den 7-18 november vistades FS doktoranderna Bolette Frydendahl-Larsen (Lunds universitet), Martin Andersson (Södertörns högskola) och Josefin Hägglund (Södertörns högskola) i Bielefeld medan doktoranderna Kerstin Schulte, Tauqueer Hussain Shah och Klaus Schröder från Bielefeld gästade Lund.

Internationalisering – Doktorandkonferens, Mobilitetsstipendium och Språkgranskning

Samarbetet mellan forskarskolan och *York University, Department of History och Universität Bielefeld*, har under verksamhetsåret fördjupats genom ett avtal. I avtalet ingår att forskarskolorna kommer att kontinuerligt anordna skrivbordsbyten för alla tre miljöerna en gång om året och doktorandkonferenser mellan våra respektive doktorander en gång om året. Doktoranderna uppmanas också till att arrangera workshops tillsammans. Det kommer också att skrivas Erasmusavtal för utbyten på student- och lararniva mellan lärosätena.

Doktorandkonferens

Den 7-9 juni arrangerade forskarskolan en konferens i Lund för doktorander från forskarskolan, York och Bielefeld. Syftet med konferensen var att skapa möten mellan doktoranderna samt att ge dem en vana i att presentera sina avhandlingsprojekt muntligt och kortfattat i ett internationellt sammanhang. 5 doktorander deltog från Lunds universitet, 2 från Göteborgs universitet och 2 från Södertörns högskola, samt 7 doktorander från University of York och 7 doktorander från Universität Bielefeld.

Doktoranderna presenterade sin forskning och seniora deltog i panelsamtal. Den första panelen hade temat *Writing entangled histories of Europe – breaking away from national histories* och här deltog Levke Harders (Bielefeld University), Gerard McCann (University of York), Lucy Sackville (University of York) och Johan ostling (Lunds universitet). Wiebke Kolbe (Lunds universitet) var moderator. I den andra panelen var temat *Making an academic career*. Här deltog Peter Schuster (Bielefeld University), David

Clayton (University of York), Laura Stewart (University of York), Svante Norrhem (Lunds universitet). Hanne Sanders (Lunds universitet) var moderator. Därutöver ledde doktoranden Björn Lundberg (Lunds universitet) en stadsvandring och Eva Helen Ulvros (Lunds universitet) guidade i domkyrkan.

Mobilitetsstipendier

Forskarskolans mobilitetsstipendier har syftet att ge stipendiaterna en möjlighet att för en tid omfattande 1-2 månader vistas vid ett utrikes lärosäte vilket har en forskningsmiljö som kan främja doktorandernas pågående avhandlingsarbetet. Hösten 2016 utlystes tre mobilitetsstipendier för att användas under 2017. Sammanlagt lämnades 4 ansökningar in varav 3 tilldelades medel:

- *Katarzyna Herd*, Lunds universitet, för vistelse vid Åbo Akademi.
- *Irene Selsvold*, Göteborgs universitet, för vistelse vid IPCAA/Kelsey Museum, University of Michigan.
- *Anna Gustavsson*, Göteborgs universitet, för vistelse vid Universitat de Barcelona.

Språkgranskning

Forskarskolan bekostar språkgranskning av alla deltagande doktoranders texter i samband med de internationella internaten. Forskarskolan erbjuder därutöver möjlighet till ytterligare språkgranskning av artiklar i syfte att publicera dessa internationellt. Under läsåret 2016/17 beviljades 4 doktorander språkgranskning i samband med det internationella internatet.

Disputationer

Under verksamhetsåret har 4 forskarskolefinansierade doktorander disputerat. Detta betyder att forskarskolan hittills har haft 51 disputationer.

- David Rosenlund, *History Education as Content, Methods or Orientation? A Study of Curriculum Prescriptions, Teacher-made Tasks and Student Strategies*, Malmö högskola, historia, 29 oktober, 2016. Opponent: Andreas Körber, Universität Hamburg.
- Kristoffer Ekberg, *Mellan flykt och förändring. Utopiskt platsskapande i 1970-talets alternativa miljö*, Lunds universitet, historia, 16 december, 2016. Opponent: Helena Hill, Södertörns högskola.
- Robin Ekelund, *Retrospektiva modernister. Om historiens betydelse för nutida mods*, Malmö högskola, historia, 17 februari, 2017. Opponent: Tine Damsholt, Köpenhamns universitet.
- Vahagn Avedian, *Knowledge and Acknowledgement. The Politics of Memory of the Armenian Genocide*, Lunds universitet, historia, 9 juni, 2017. Opponent: Erik Sjöberg, Mittuniversitetet.

Utvärderingar

Alla internat, skrivbordsbyten och kurser utvärderas i Survey & Report. Dessa utvärderingar diskuteras i ledningsgruppen och i samarbetsrådet och utgör ett viktigt underlag för det strategiska arbetet med att utveckla verksamheten.

Under 2016 arbetade Stefan Nyzell i samarbete med Hanne Sanders och Hans Wallengren med en självvärdering av Forskarskolan i historiska studier. Sammanställningen blev klar under höstterminen och den har skickats ut till alla grupper inom forskarskolesamarbetet. Rapporten presenterades även vid PM-internatet i Höör, för forskarutbildningsnämnden vid HT-fakulteterna, Lunds universitet samt för handledarkollegiet vid historiska institutionen, Lunds universitet under vårterminen 2017.

HT-fakulteterna har under vårterminen 2017 gett Gunner Lind, Köpenhamns universitet i uppgift att utvärdera forskarskolan. Rapporten ska vara sammanställd vid årsskiftet 2017/18. Den kommer att vara baserad på skriftliga dokument och intervjuer.

Gunner Lind mötte de seniora ledamöterna i samarbetsrådet den 24 april och doktorandrepresentanterna den 9 juni 2017.

I samband med de nationella UKÄ-utvärderingarna av forskarutbildningen i ämnena historia och konstvetenskap sammanställde Stefan Nyzell en text med information om forskarskolans bidrag. Forskarskolan arrangerade även ett möte vid PM-internatet i Höör för de ansvariga för utvärderingen vid de olika samarbetsinstitutionerna.